

Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Správa o činnosti zdravotnej poisťovne za rok 2023

Úvod

Union zdravotná poisťovňa, a. s. (ďalej len „zdravotná poisťovňa“) predkladá Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) a Úradu vlády Slovenskej republiky túto Správu o činnosti zdravotnej poisťovne za rok 2023 (ďalej len „správa o činnosti“) podľa § 15 ods. 3 písm. c) bod 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon“). V súlade s § 3 ods. 6 písm. a) zákona správu o činnosti vypracovala Vnútorňa kontrola a vnútorný audit zdravotnej poisťovne.

Správa o činnosti v súhrnnej forme podáva prehľad o činnosti zdravotnej poisťovne z pohľadu Vnútornej kontroly a vnútorného auditu. Správa o činnosti má náležitosti ustanovené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 767/2004 Z. z.

Obchodné meno: Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Sídlo zdravotnej poisťovne: Karadžičova 10, 814 53 Bratislava.

IČO: 36284831

Dátum vydania povolenia na vykonávanie verejného zdravotného poistenia:

Povolenie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zo dňa 13.2.2006.

Osoby zodpovedné za výkon vnútornej kontroly:

Od 1.4.2020 bola do funkcie riaditeľky Vnútornej kontroly a vnútorného auditu, na základe prechádzajúceho súhlasu úradu zo dňa 9.3.2020, vymenovaná Ing. Iveta Antal, ktorá je od uvedeného dátumu zodpovedná za výkon vnútornej kontroly a vnútorného auditu.

Tvorba a použitie technických rezerv:

Technické rezervy a	Stav na začiatku bežného účetného obdobia		Stav na konci bežného účetného obdobia	
	b	Tvorba c	Rozpustenie d	e
Technická rezerva na poistné plnenie z toho:	85 747 943,14	866 939 800,64	-855 984 169,31	96 703 574,47
1.technické rezervy na liečbu na území Slovenskej republiky	82 444 312,00	863 263 601,09	-852 738 267,81	92 969 645,28
1.1 technické rezervy na úhradu za zdravotnú starostlivosť poskytnutú do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a ktorá nebola do tohto termínu uhradená, ak táto zdravotná starostlivosť nebola účtovaná na účte Záväzky voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti účtovej skupiny 33	66 310 580,39	554 860 864,86	-545 084 934,00	76 086 511,25
1.2 technické rezervy na úhradu za zdravotnú starostlivosť, ktorá bola poskytnutá do dňa, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, ale do tohto termínu nebol zdravotnej poisťovni doručený účtovný doklad	16 133 731,61	308 402 736,23	-307 653 333,81	16 883 134,03
2.technické rezervy na schválenú zdravotnú starostlivosť – liečba v cudzine	2 883 244,14	3 352 843,55	-2 956 832,50	3 279 255,19
3.technické rezervy na plánovanú zdravotnú starostlivosť pre poistencov zaradených v zozname čakajúcich	420 387,00	323 356,00	-289 069,00	454 674,00
4. technické rezervy na inú plánovanú zdravotnú starostlivosť	0,00	0,00	0,00	0,00
Technická rezerva na mesačné prerozdelenie preddavkov na poistné	26 380 327,74	403 791 686,89	-395 260 379,04	34 911 635,59
Technická rezerva na ročné prerozdelenie poistného	9 906 470,40	22 003 917,06	-14 715 118,10	7 085 306,09
Technická rezerva na poistné budúcich období	0,00	34 985 292,52	-34 985 292,52	0,00
Technická rezerva na poistné prémie a zľavy	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné technické rezervy	0,00	0,00	0,00	0,00
Technické rezervy spolu	122 034 741,28	1 327 720 697,11	-1 300 944 958,97	148 810 479,42

Hospodárenie zdravotnej poisťovne:

Vnútna kontrola a vnútorný audit nezistil v roku 2023 nedostatky v hospodárení zdravotnej poisťovne. Zdravotná poisťovňa mala počas celého roka 2023 dostatok likvidných prostriedkov na uhrádzanie záväzkov voči poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ako aj všetkých

ostatných záväzkov a mala zabezpečenú platobnú schopnosť v zmysle platných právnych predpisov.

Zdravotná poisťovňa dosiahla v roku 2023 kladný hospodársky výsledok – zisk vo výške 2 976 974,01 EUR.

Výška základného imania zdravotnej poisťovne ku dňu 31.12.2023 bola 16 600 000 EUR. Vlastné imanie vo výške 37 632 413,61 EUR je dostatočné na zabezpečenie plnenia všetkých záväzkov zdravotnej poisťovne, ako aj predpísanej minimálnej úrovne vlastného imania. Časť nerozdelených ziskov minulých rokov je viazaná na pokrytie prekročenia výšky výdavkov na prevádzkové činnosti v predchádzajúcich rokoch nad stanovený zákonný limit. Celková výška viazanej časti nerozdelených ziskov minulých rokov je k 31.1.2024 v hodnote 14 085 796,98 EUR. Výška základného imania je v súlade s požiadavkou novelizovaného zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontrolná činnosť:

Výsledky kontrolnej činnosti zdravotnej poisťovne sú uvedené v Správe o výsledkoch kontrolnej činnosti za rok 2023 a o prijatých opatreniach na nápravu zistených nedostatkov v činnosti zdravotnej poisťovne. Správa obsahuje informáciu o výkone vnútornej kontroly, ako aj informácie o vykonaných kontrolách u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a u platiteľov poistného. V prípadoch zistených nedostatkov boli zo strany príslušných vedúcich zamestnancov prijímané opatrenia na ich odstránenie, ich plnenie Vnútna kontrola a vnútorný audit monitoroval.

Vyjadrenie útvaru zodpovedného za výkon vnútornej kontroly:

a) Technické rezervy zdravotnej poisťovne boli vytvárané a použité spôsobom a vo výške ustanovenej platnými právnymi predpismi.

b) Faktory (externé), ktoré mali nepriaznivý vplyv na vykonávanie verejného zdravotného poistenia:

Rok 2023 bol negatívne poznačený dopadmi programového rozpočtovania, ktoré vyplynuli z vyhlášky č. 100/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje percento určené pre jednotlivé typy zdravotnej starostlivosti a minimálna celková suma z celkovej sumy výdavkov určenej na zdravotnú starostlivosť v rozpočte pre jednotlivé zdravotné poisťovne na rok 2023 (ďalej len „vyhláška o programovom rozpočtovaní“). Vyhláška o programovom rozpočtovaní zaviazala Union ZP najmä k výraznému navýšeniu výdavkov na ústavnú zdravotnú starostlivosť. Už pri vydaní vyhlášky bolo tiež zrejmé, že vyhláška podhodnotila výdavky najmä v oblasti liekov a zdravotníckych pomôcok. Union ZP namietala a stále namieta zákonnosť vyhlášky, keďže nebola vydaná v súlade so splnomocňujúcim zákonným ustanovením, t.j. nebola vydaná včas a nezohľadňovala spôsob rozdelenia výdavkov predpokladaný zákonom. V dôsledku vyššieho nárastu výdavkov na lieky, zdravotnícke pomôcky ale aj iné typy zdravotnej starostlivosti, ako sa plánovalo vo vyhláške, bolo nevyhnutné dofinancovanie systému verejného zdravotného poistenia. Dofinancovanie sa nakoniec zrealizovalo v druhej polovici kalendárneho roka 2023 formou navýšenia celkovej platby za poistencov štátu o sumu 316 mil. EUR.

Rok 2023 sa vyznačoval pretrvávajúcim tlakom poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti na zvýšenie úhrad za poskytnutú zdravotnú starostlivosť nielen vzhľadom na

každoročne sa opakujúcu legislatívnu povinnosť poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti zvýšiť mzdy zdravotníckym pracovníkom, ale aj akceleráciou inflácie v roku 2023.

Aj v prípade ambulantných foriem zdravotnej starostlivosti v roku 2023 došlo k nárastu nákladov. Aj u ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v záujme zachovania kontinuity zmluvného vzťahu boli navyšované úhrady za zdravotnú starostlivosť vo všetkých segmentoch, resp. navyšované paušálne úhrady za záchrannú zdravotnú službu regulované zo strany MZ SR. Negatívny vplyv na hospodárenie zdravotnej poisťovne tak mali aj neustále narastajúce náklady na záchrannú zdravotnú službu, dopravu, kúpeľnú starostlivosť, agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti, spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky, jednodňovú zdravotnú starostlivosť, všeobecných lekárov, špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť a zubných lekárov, či už z titulu úpravy finančných podmienok, ako aj z titulu pokračujúceho nárastu spotreby zdravotnej starostlivosti.

Pri všetkých typoch zdravotnej starostlivosti Union ZP splnila minimálne sumy výdavkov stanovené vyhláškou o programovom rozpočtovaní.

V roku 2023 pretrvával stav nedostatočnej platobnej disciplíny platiteľov poisťného hlavne samostatne zárobkovo činných osôb a tzv. samoplatiteľov pri plnení odvodových povinností voči zdravotnej poisťovni.

Negatívne dopady sa v roku 2023 prejavili aj v dôsledku rôznych nesystémových legislatívnych opatrení z minulých období týkajúcich sa aj exekučných konaní, čo spôsobilo nízku vymožitelnosť.

Taktiež bol rok 2023 poznačený nárastom veľkého počtu konkurzných konaní a osobných bankrotov, čo malo negatívny vplyv na výber poisťného a príjmovú časť zdravotnej poisťovne.

Na druhej strane zdravotná poisťovňa neustálym zlepšovaním kvality procesu vymáhania dlžného poisťného, zefektívňovaním komunikácie s poisťencami a platiteľmi poisťného a zvyšovaním efektivity pri prevádzke (automatizácia) dosiahla dobré výsledky pri výbere poisťného.

c) Pri zostavovaní tejto správy Vnútna kontrola a vnútorný audit vychádzal z údajov, pri ktorých nemá žiadne pochybnosti o ich hodnovernosti.

V Bratislave 16. apríla 2024

Ing. Iveta Antal
riaditeľka Vnútornej kontroly a
vnútorného auditu
Union zdravotná poisťovňa, a.s.

Táto správa bola prerokovaná predstavenstvom zdravotnej poisťovne dňa 16. apríla 2024.